

Beslisnota voor het college

Datum 13 juli 2017

Openbaar

Openbaar

Onderwerp Loonsom

Versienummer

Portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar / Jan Brink
Informant	Hennie Duteweert
Afdeling	Inkomensondersteuning
Telefoon	(038) 498 2393
Email	HHJ.Duteweert@zwolle.nl

Benodigde middelen	231.000
Dekking t.l.v.:	Berap2

Parafering datumparaafAfdelingshoofd
H. Duteweert
Portefeuillehouder**Raad**

- ☐ Informatienota voor de raad
- ☐ Opinionota voor de raad
- ☐ Beslisnota voor de raad
- X n.v.t.

Bijlagen MTZ voorstel loonsom afdeling IO**Ontwerp besluit**

Het college besluit:

- 1 Kennis te nemen van de huidige werkdruk bij de afdeling IO en de redenen voor deze werkdruk.
- 2 In te stemmen met een incidentele extra loonsom voor de afdeling IO van 231.000 euro en dit bedrag mee te nemen in Berap 2 ten laste van het programma Inkomensondersteuning (programma 4)
- 3 Kennis te nemen van het proces m.b.t. actualisering van de formatiecalculatie.

4 Collegebesluit d.d.:

- ☐ Conform
- ☐ Gewijzigd
- ☐ Aangehouden
- ☐ Teruggenomen

Datum 28 juni 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding

De werkdruk bij de bijstandsverlening is dusdanig hoog geworden dat doorlooptijden deels de wettelijke termijn overschrijden en het ziekteverzuim boven de 4% is gekomen. De medewerkers ervaren de werkdruk als zeer hoog.

De situatie is voorgelegd aan en besproken in het MTZ op 21 juni 2017. Aan het MTZ is gevraagd om op korte termijn extra loonsom in te zetten om de huidige werkdruk te normaliseren. Het gaat om een bedrag van 231.000 euro. Tevens is de toezegging gedaan om voor 1 september met een geactualiseerd formatiecalculatie te komen voor een lange termijn oplossing.

Het MTZ onderkent de noodzaak om de loonsom van de afdeling IO *incidenteel voor 2017* te verhogen voor 231.000 euro en de financiering mee te nemen in BERAP 2 ten laste van het programma Inkomensondersteuning (programma 4 in de begroting).

Beoogd effect

1. Aanvragen voor (bijzondere) bijstand worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
2. Inwoners krijgen tijdig hun uitkering of bijzondere bijstand uitbetaald.
3. De werkdruk voor de medewerkers van de afdeling IO wordt genormaliseerd.
4. Tijdelijke contracten worden aansluitend verlengd.
5. Een nieuwe formatiecalculatie geeft duidelijkheid over de structureel benodigde formatie,

Argumenten

Wettelijke regeling

Het betreft hier de uitvoering van een wettelijke regeling namelijk de Participatiewet.

Inwoners van de gemeente Zwolle die geen inkomen hebben of bijzondere bijstand nodig hebben zijn afhankelijk van de gemeente.

Analyse oorzaken

Een deel van de loonsom voor de afhandeling van (bijzondere) bijstandsaanvragen is vanaf 2015 gefinancierd met meerjarig incidenteel geld t/m/ 2017. Bij de PPN is verlenging gevraagd van de meerjarig incidentele financiering. Het gaat om een bedrag van 180.000 euro.

Het wordt steeds duidelijker dat het bijstandsvolume langzaam maar gestaag zal blijven groeien in de aankomende jaren. Begin 2015 was de verwachting nog dat het bijstandsvolume door een verbetering van de economie vanaf 2016 licht zou dalen als gevolg van verminderde instroom door ontslagen, bedrijfsbeëindigingen, studenten en WW-ers. De werk-gerelateerde instroom neemt inderdaad ook af maar per saldo wordt het volume groter door statushouders, de doelgroep voormalige Wajong en verschuiving AOW-leeftijd. De prognose is dat de groei eind dit jaar richting de 3900 klanten gaat en in 2018 en 2019 respectievelijk richting de 3900 en 4000. De groei van het bijstandsvolume is een landelijk beeld zo blijkt uit de cijfers van CPB.

In 2015 was de gedachte nog dat meerjarig incidentele middelen afdoende zouden zijn om het werk aan te kunnen. Nu is de constatering dat de werkdruk groter is dan voorzien en bovendien een structureel karakter lijkt te hebben.

Datum 28 juni 2017

De volume van de bijstand wordt beïnvloed door de instroom (nieuwe aanvragen) en uitstroom uit de bijstand. Op 4 juli 2017 is het college in de themabijeenkomst “Baankansen voor bijstandsgerechtigden in Zwolle” geïnformeerd over de kansen op uitstroom van bijstandsgerechtigden naar regulier werk op korte en op wat langere termijn (rapport van bureau Louter).

Meer uitstroom betekent niet per definitie minder werk voor de afdeling Inkomensondersteuning want als de instroom onverminderd hoog blijft dan neemt het werk voor de aanvragen niet af.

Door de flexibilisering op de arbeidsmarkt ontstaat ook een andere vorm uitstroom: korte perioden geen bijstand of parttime contracten waarbij nog recht op een aanvulling blijft bestaan. Door de flexibilisering op de arbeidsmarkt ontstaat een grotere groep werkende armen die gebruik zal blijven maken van bijzondere bijstand en armoederegelingen. De werkdruk op deze regeling zal eerder toe- dan afnemen.

Er is een analyse gemaakt van de oorzaken en Stimulansz is gevraagd om de formatie te vergelijken met andere gemeenten. Uit het onderzoek blijkt dat de Zwolse formatie krap is in vergelijking met andere gemeenten. Dat verklaart ook waarom we nauwelijks in staat zijn ziekteverzuim of andere tegenslagen te compenseren.

Naast de krappe formatie en de groei van het bijstandsvolume kampt de vakafdeling met de performance van SvHSD (Suite voor het Sociaal Domein, het automatiseringspakket voor Werk & Inkomen). Dit is een landelijk probleem dat door Centric (de leverancier) onderkend wordt. Daarnaast wordt de performances van de SvHSD beïnvloed door de performance van de Zwolse systemen. Zowel bij Centric als de gemeente (ONS) loopt een verbetertraject.

Daarnaast zijn andere factoren van invloed die vertaald moeten worden in een onderhoudsactie van de formatiecalculatie. Alle processenstappen moeten opnieuw geanalyseerd worden omdat werkwijzen veranderen bijvoorbeeld omdat andere eisen worden gesteld. Zo werken we enerzijds in GBI-verband aan een digitaliseringsslag terwijl aan de andere kant meer maatwerk gevraagd wordt, veelal in samenwerking met het SWT, om mogelijk te maken wat nodig is. Dat past helemaal in de lijn van de transformatie Sociaal Domein maar maakt het werk wel arbeidsintensiever.

Interventie

Voor de oplossing van de werkdruk is een korte en lange termijn oplossing nodig. Om op korte termijn de werkvoorraad te normaliseren is tijdelijk extra personeel nodig. Het gaat om verlenging van een aantal tijdelijke contracten/inhuur die in augustus aflopen. Bij voorkeur moet voorkomen worden dat er een leegloop ontstaat tussen afloop van deze contracten en de datum besluitvorming Berap 2.

Door de tijdelijke contracten te verlengen wordt de continuïteit in de uitvoering geborgd en hoeft geen nieuw aan te trekken personeel ingewerkt te worden.

Op basis van een geactualiseerde formatiecalculatie wordt duidelijk welke structurele formatie nodig is voor de lange termijn oplossing. Deze formatiecalculatie zal voor 1 september afgerond zijn. In de afgelopen jaren en nog onlangs bij de PPN moest telkens meerjarig incidenteel geld gevraagd worden voor een toereikende formatie. Met een nieuwe formatiecalculatie zal bij de begroting 2018 een voorstel gedaan worden om de loonsom structureel op het benodigde niveau te brengen.

Risico's

Het niet verhogen van de loonsom betekent dat wettelijke termijnen niet gehaald worden. Klanten blijven daardoor langer in onzekerheid over het recht op een uitkering, er zullen meer klachten komen en in gebreke stellingen met claim voor een dwangsom.

Datum 28 juni 2017

Tenzij in de aankomende periode calamiteiten ontstaan op de arbeidsmarkt of met de personele bezetting binnen de afdeling Inkomensondersteuning, moet de gevraagde loonsom volstaan om de doorlooptijden en de werkdruk te normaliseren.

Het risico bestaat dat onzekerheid over contractverlenging maakt dat tijdelijke contractanten/inhuur vertrekken naar andere banen waardoor de kennis en ervaring over/met de Zwolse werkwijze de deur uitloopt.

Financiën

In de tweede voorgangsrapportage loonsom 2017 aan het MTZ is het tekort geprognostiseerd op 231.000 euro. In de bijlage is het format rapportage afdelingsresultaat Inkomensondersteuning opgenomen Het bedrag is als volgt opgebouwd:

Verlenging extra inzet bij UA september t/m december	30.000
Verlenging extra inzet bij V&V september t/m december	24.000
Verlenging extra inzet bij Inkomen september t/m december	117.000
Tekort loonsom tot september	<u>60.000</u>
	231.000

Communicatie

n.v.t.

Vervolg

In de begroting 2018 zal een voorstel gedaan worden om de loonsom structureel op het benodigde niveau te brengen.

Openbaarheid